Проців О.Р.
аспірант Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

Адміністративні послуги у мисливстві

Людина, її права та свободи відповідно до Конституції України визнані найвищою соціальною цінністю. Актуальним є завдання переходу від практики адміністративного управління, успадкованого від радянських часів, до європейських процедур надання громадянам адміністративних послуг. Переживши тоталітарне минуле, громадяни все більше усвідомлюють, що вони у відносинах з органами влади не є прохачами, а споживачами послуг, в тому числі і адміністративних[1].

Слід відзначити, що мисливська громада в Україні, де зареєстровано близько 560 тис. мисливців (постійну участь у полюванні – бере 280-290 тис.)[2], є чи не найбільшим споживачем адміністративних послуг, серед яких: видача посвідчення мисливця та обмін щорічної контрольної картки обліку добутої дичини та порушень правил полювання.

Надання даних мисливських адміністративних послуг передбачено Законом України «Про мисливське господарство та полювання». Варто зазначити, що адміністративних послуг у такій здавалося б невеликій галузі господарства як мисливство можна нарахувати біля десяти видів.

[1] Проців О. Р. Адміністративні послуги у мисливстві: теоретико-методологічний аспект/ О. Р. Проців // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львів. регіон. ін-ту держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. / за заг. ред. чл.-кор НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2012. – Вип. 31. – С. 145 – 154.

[2] Бортко Є В. Що очікує простого мисливця? /Є. Бортко// Полювання та риболовля. – 2008. – № 12(85). – С.3.

Адміністративна послуга- результат здійснення владних повноважень уповноваженим суб'єктом, що відповідно до закону забезпечує юридичне оформлення умов реалізації фізичними та юридичними особами прав, свобод і законних інтересів за їх заявою (видача дозволів (ліцензій), сертифікатів, посвідчень, проведення реєстрації тощо)[3]. Проте, Україна в наданні адміністративних послуг, ще до цього часу не позбулась патерналізму (опіки держави всіх сфер суспільного життя), який впродовж тривалого періоду домінував під час командно-адміністративної системи тоталітарного радянського режиму. Із зміною політичного режиму управління у державі взято курс, хоча й дещо декларативно, на лібералізацію суспільно-економічного життя. Та все ж присутність ролі держави у наданні адміністративних послуг на даний час є досить значною. Лише за один рік, за даними Адміністрації Президента України, в країні надається платних адміністративних послуг на суму 34 мільярди гривень[4]. Невипадково дане питання органи державної влади намагаються вирішити починаючи із найвищих політичних осіб країни. Зокрема, не оминув своєю увагою питання надання адміністративних послуг фізичним особам і Президент України Віктор Янукович, який у щорічному Посланні до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2012 році» вказав, що необхідно підвищувати якість при наданні адміністративних послуг[5].

---

[3] "Громадянське суспільство", №1(19), 2012 рік Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ucipr.kiev.ua/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=3568

[4] Тимошук О. Адміністративні послуги: від здирництва до реформ//юридичний вісник України № 48, 3-9 грудня 2011 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://smi.liga.net/articles/2011-12-06/3382044-adm_n_strativn_poslugi_v_d_zdirnitstva_do_reform.htm

[5] http://uaror.org.ua/vityag-z-shhorichnogo-poslannya-prezidenta-ukraïni-do-verxovnoï-radi-ukraïni

Зрозуміло, що для досягнення найвищих стандартів державного управління у сфері надання адміністративних послуг неможливо обійтись без діалогу, а саме: головне при демократичному стилі управління організувати «зворотній зв'язок» із громадськістю для обговорення та прийняття рішень. У квітні цього року Прем′єр міністр України звернувся навіть із закликом до громадськості, щоб вона проаналізувала роботу Уряду щодо скорочення кількості адмінпослуг. Він пообіцяв продовжити роботу з оптимізації у цій сфері і вжити всіх заходів щодо зменшення кількості адміністративних послуг[6].

Слід сказати, що органи виконавчої влади розуміють абсурдність ситуації з такою великою кількістю адміністративних послуг, і тому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.10.2011р № 1076-р «Про затвердження плану заходів щодо реформування системи надання адміністративних послуг» міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади було доручено провести інвентаризацію адміністративних послуг[7]. Більше того, Кабінет міністрів України зобов′язано відповідно до вимог ЗУ «Про адміністративні послуги» у шестимісячний термін подати у Верховну Раду України проект закону про оновлений перелік адміністративних послуг, який, будемо сподіватись, реально відповідатиме задекларованим намірам щодо їх зменшення.

Для впорядкування надання адміністративних послуг за поданням Президента України від 6 вересня цього року був підписаний Закон України «Про адміністративні послуги». Цей документ кардинально врегульовує механізм надання адміністративних послуг. Зокрема, відповідно до статті 4

---

[6] http://karpatnews.in.ua/news/41776

[7] http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1076-2011-%F0

державна політика у наданні адміністративних послуг повинна полягати у раціональній мінімізації кількості документів та процедурних дій, що вимагаються для отримання адміністративних послуг, та доступності і зручності для суб'єктів звернень[8]. Хоча, як зазначалось вище, адміністративних послуг у галузі мисливства нараховується десять, але стандарт статті дозволяє зупинитись лише на посвідченні мисливця та контрольній картці, тобто, на тих послугах, які найбільше затребувані мисливцями і без яких неможливе полювання[9].

Ото ж, як свідчать оголошення, поміняти контрольну картку обліку добутої дичини у кожній області можна різним способом. Зокрема, у Хмельницькій області можна у лісгоспі[10], у Полтавській області адміністративні послуги надають в обласному управлінні лісового та мисливського господарства[11]. Найбільш прогресивною, виходячи із вимог нещодавно прийнятого законодавства, дана діяльність організована у Харківській області, де контрольні картки видають у «Єдиному дозвільному центрі»[12]. На мою думку, такий стан спостерігається через велику кількість правових документів, які врегульовують дане питання, вносять правову колізію. Зокрема, на даний час механізм надання посвідчення мисливця та

---

[8] **http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17**

[9] http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=65927&cat_id=65319

[10] http://slavuta.info/index.php?page_add=page_stattya&year=2010&month=12&key=1293135328&nameph1=&nameph2=&nameph3=

[11] http://www.upravles.com.ua/notatki_dlja_mislivtsja.html

[12] http://www.houlmg.kh.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=73&Itemid=13

контрольної картки врегульовується Наказом Міністерства лісового господарства України від 21.03.1997 року № 32 «Про затвердження Порядку видачі посвідчення мисливця та контрольної картки обліку добутої дичини і порушень правил полювання».

Для врегулювання процедури надання контрольних карток був розроблений відповідний стандарт від 8.09.2009 року, який на даний час втратив чинність. У загальних положеннях цього стандарту визначалось, що він розроблений для виконання наказу Держкомлісгоспу від 21.03.1997 № 32 «Про затвердження Порядку видачі посвідчення мисливця та контрольної картки обліку добутої дичини і порушень правил полювання», але вимоги до видачі контрольної картки обліку добутої дичини були різними. Так, п. 14 та 15 порядку видачі посвідчення мисливця визначається, що квитанції про оплату за посвідчення мисливця та контрольну картку обліку добутої дичини подають уповноваженому державним органом мисливствознавцю в районі, який їх передає в область. Однак вручення посвідчення мисливця та контрольної картки відбувається за місцем проживання через мисливствознавця в районах. А відповідно до стандарту надання адміністративної послуги від 8.09.2009 року п. 4, який визначав послідовність дій адміністративного органу, не передбачає можливості отримання посвідчення мисливця чи контрольної картки обліку добутої дичини за місцем проживання, що створює правову колізію по даному питанню. Не дивно, що через таку колізійність цей стандарт протримався менше року і був скасований відповідно до наказу Держкомлісгоспу від 25.05.2010р. № 154. І сьогодні особливо актуально стоїть питання врегулювання даних адміністративних послуг через прийняття нового стандарту по їх видачі.

Не сприяє оперативному вирішенні видачі даної адміністративної послуги вимога пункту 9 «Порядку видачі посвідчення мисливця….», яка зобов'язує підписувати контрольну картку виключно начальника управління або його заступника. Практика надання адміністративних послуг показує, що підписують даного роду документи посадові особи, уповноважені на їх видачу, а не міністр України. Слід відмітити, що новоприйнятий Закон України «Про адміністративні послуги» визначає ще іншу процедуру надання адміністративних послуг, а саме: через центри надання адміністративних послуг. Крім того, виникає багато запитань щодо доцільності встановлення інституту контрольної картки обліку добутої дичини та порушень правил полювання. На мою думку, перед органами державної влади стоїть питання, чи вносити цю адміністративну послугу до закону про реєстр адміністративних послуг, чи вилучити її із статті 14 Закону України «Про мисливське господарство та полювання». Хочу лише відзначити, що даного роду документи відмінені у багатьох галузях. Зокрема, відмінено талон, який додався до водійських прав і у якому автоінспектори проставляли так звані «дірки» за порушення. Більше того навіть у пору тоталітарного режиму водіїв не зобов′язували щороку ходити в органи міліції та обмінювати даний талон і звітуватись про порушення. Отже, виходячи з логіки організації державного управління та останніх політичних заяв представників влади, адміністративна послуга видачі контрольної картки обліку добутої дичини повинна бути відмінена.

Слід сказати, що органами державної влади вживаються заходи щодо спрощення процедури оплати державного мита при отриманні контрольної картки. Розуміючи абсурдність ситуації, коли вартість мита перевищує вартість банківських послуг, Міністерство Фінансів України наказом від 07.07.2012 № 811 «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення та справляння державного мита» п. 6 встановила можливість сплати державного

мита за контрольну картку митними марками[13].

Проців О.Р. Адміністративні послуги у мисливстві / Олег Проців // Полювання та риболовля. – 2012. – №12(134) грудень. – С. 3

[13] http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1623-12